

Inarin turvalliset kylät -hanke

Loppuraportti Leader pohjoisin
Lappi ry:n rahoittamasta
hankkeesta, jonka toteutusaika oli
1.3.2025 – 30.6.2026

LEADER

Pohjoisin Lappi

Euroopan unionin
osarahoittama

Piiskuntie 2 99800 Ivalo, inari@inari.fi, www.inari.fi
Inarin yritys- ja kehittämispalvelut, Inarin turvalliset kylät -hanke
Loppuraportti
Hankkeen toteutus ja toiminnot 1.3.2025-30.6.2026
Ohjausryhmän hyväksymä 17.6.2026
Julkinen asiakirja

Sisällysluettelo

1	Saatesanat	3
1	Hankkeen toteutus	4
1.1	Kyläkerrokset.....	6
1.2	Kylien turvallisuuskoulutukset.....	8
1.3	Tapahtumat ja koulutukset.....	11
2	Hankkeen viestintä ja hallinnointi	29
3	Pohdintaa.....	32

1 Saatesanat

Inarin kunnan hallinnoiman hankkeen tavoitteena oli kunnan turvallisuuden kehittäminen painottuen erityisesti syrjäisille alueille. Hankkeessa oli tarkoituksena järjestää koulutuksia, päivittää ja laatia kyläturvallisuussuunnitelmia sekä kehittää kriisiviestintäkanavia. Hankkeen avulla haluttiin parantaa Inarin kylien turvallisuutta ja resilienssiä hyödyntämällä alueen paikallisia vahvuuksia. Hankkeen yhteistyökumppanina toimi Lapin pelastuslaitos ja toimenpiteitä oli tarkoitus toteuttaa tiiviissä yhteistyössä järjestöjen ja kyläyhdistysten kanssa.

Inarin turvalliset kylät -hanketta edelsi kevään 2024 aikana toteutettu valmisteluhanke, jossa on kartoitettu kyläyhdistysten ja kylien asukkaiden näkökulmia turvallisuuteen ja varautumiseen liittyen sekä kerätty tarpeita varsinaiseen hankesuunnitelmaan.

Valmisteluhankkeessa pidettiin kylien turvallisuusasioista ja kehitysideoista palavereita kyläyhdistysten, Kolttien kyläkokouksen sihteerin, viranomaisten, asiantuntijoiden sekä yleishyödyllisten toimijoiden kesken.

Hanke kattaa Inarin laajan alueen, jossa syrjäiset kylät ovat alttiita yhteiskunnallisille häiriöille, kuten sähkökatkoille ja matkapuhelinverkon ongelmille. Hanke on kohdistettu kaikille Inarin kuntalaisille. Hankkeen suurin hyöty kohdistuu kuitenkin pienempiin ja keskustoista etäisempiin kyliin. Pitkien välimatkojen vuoksi ensisammutusosaaminen on kylissä erittäin tärkeässä asemassa. Lapin pelastuslaitos osallistui hankkeen tilaisuuksiin ja paloturvallisuutta parantavien toimenpiteiden toteuttamiseen, toimi kyläturvallisuuden asiantuntijana ja oli mukana kehittämässä kylien turvallisuussuunnitelmia.

Hanke koostui erilaisista työpaketeista.

Työpaketti 1 sisältää Inarin kylien turvallisuustyöpajat, joissa kerätään kyläkohtaiset tiedot, tehdään kylän turvallisuussuunnitelma, koostetaan tietoa kunnan kylien yhteistä laajaa turvallisuussuunnitelmaa varten sekä kartoitetaan kylien turvallisuuteen ja varautumiseen liittyviä asioita.

Työpaketti 2 sisältää turvallisuustilaisuuksia ja -koulutuksia kylissä. Koulutuksessa korostuu alkusammutus, hätäensiapu, lähietsintä ja 72h -varautuminen.

Työpaketti 3:ssa järjestetään kylien tarpeista nousevia lyhytkoulutuksia ja kursseja.

Työpaketti 4:ssa laaditaan Inarin kylien yhteinen kyläturvallisuusasiakirja ja koostetaan kylien tarpeet turvallisuutta lisäävistä investoinneista.

1 Hankkeen toteutus

Hanketyöntekijä aloitti työn 1.3.2025 perehtymällä valmisteluhankkeeseen ja sen pohjalta tehtyjen kyläläisten ja toimijoiden haastatteluihin. Hanksuunnitelmaan tutustumisen jälkeen aloitettiin viestiminen kyliin. Laadittiin viesti yhteistyökumppaneille ja kyläyhdistyksille, jotta saatiin tiedotettua hankkeesta ja aktivoitua kaikki toimijat mukaan hankkeeseen.

Yhteistyötahoista osa oli jo koottu valmisteluhankkeen aikana ja toteutuksen aikana löytyi lisää kumppaneita. Kyläyhdistysten lisäksi otettiin yhteyttä Poliisiin, Rajaan, SPR:n, Vapepaan, Järvipelastusyhdistykseen, Tunturi-ilmailijoihin, Pohjois-Lapin Pelastuskoiriin, Naisten Valmiusliittoon (jonka alla 10 alajärjestöä ja jotka ovat juuri aktivoituneet Pohjois-Lapissa) ja SámiSoster ry:een. Metsästysseuroja kartoitettiin, mutta samat aktiiviset henkilöt ovat usein myös kyläyhdistyksissä. Kylien asukkaiden kontaktoinnissa auttoivat kyläyhdistykset. Hankkeessa on hyödynnetty kyläyhdistysten tiloja ja mahdollisuutta järjestää kahvituksia tilaisuuksiin.

Kyläyhdistyksiin otettiin uudelleen yhteyttä ja heille ilmoitettiin tapaamisesta tulevassa kylien neuvoston kokouksessa huhtikuun 2025 alussa. Paikalle kutsuttiin paikallislehti Inarilaisen toimittaja, jotta saataisiin näkyvyyttä hankkeelle. Kokouksessa esiteltiin hankkeen tavoite ja sisältö sekä suunniteltu toteuttamisaikataulu. Kylissä toteutettavien työpajojen aikataulutusta oltiin sovittu Pelastuslaitoksen yhteistyökumppanin kanssa ennalta. Päivät kerrottiin kylien neuvoston osallistujille kokouksessa. Vaihtoehtoja oli tarjolla runsaasti, joten päivät oli helppo sopia kylien kanssa. Kylille valmisteltiin markkinointimateriaali valmiiksi, jota he kaikki jakoivat verkostoissaan ja siten markkinointi oli yhtenäistä ja samalla visuaalisella ilmeellä toteutettu.

Kylien neuvoston kokous pidettiin 8.4.2025 ja paikalla oli kaikki paitsi kaksi kylää (Akujärvi, Keväjäjärvi), jotka neuvostoon kuuluvat. Lopputuloksena useiden yritysten jälkeen Ivalon, Keväjäjärven ja Akujärven päivät jäivät toteuttamatta, vaikka myös näiden kolmen kylän yhteistapahtumaa yritettiin saada kokoon. Tilaisuuteen ei valitettavasti saapunut ketään.

Jokaisen toimijan kontaktoiminen henkilökohtaisesti todettiin tärkeäksi, koska muuten heitä oli haastava tavoittaa. Hankkeen aikana nousseista muista tarpeista kyläturvallisuuteen liittyen etsimme yhteistyökumppaneita, jos hanke ei pystynyt vastaamaan tarpeeseen. Esimerkiksi kyläradion hankinnasta otti vastuuta toinen henkilö, joka selvitti, että kyläradion hankkiminen vaatisi yhdistyksen perustamisen, jotta asiaa saataisiin eteenpäin. Lopulta kyläradioasia ei ollutkaan herättänyt kylissä kauheasti kiinnostusta ja alueelliset ominaisuudet tekisivät toteutuksesta haastavaa. Se on vaikeaselkoinen asia ja vaatisi todellakin harrastuneisuutta ja asiaan perehtymistä kyläläisiltä.

Tatu Terho ja Heini Kontsas tuovat omat asiantuntemuksensa kylälaisten käyttöön turvallisuussuunnitelmia laadittaessa ja koulutuksia suunniteltaessa.

Inarin kylien neuvosto on sekä kylien välinen että kylien ja kunnan välinen neuvoa antava yhteistyö- ja kehittämiselin. Tällä kertaa kokoonnuttiin Koppelelön kylätalolla. Kunnan terveisiä oli neuvostolle tuomassa kehittämiskoordinaattori Marianne Mäki (edessä). Kylien neuvoston puheenjohtajana on Helena Mänttö (nohdän toisella puolella oikealla). Paatsioki, Nellimin kyläyhdistyk-

lopuksi kylien yhteinen turvallisuusasiakirja, mietitään investointitarpeet ja perehdytään turvallisuusvastaavan rooliin, Heini Kontsas kertoo. Hän itse tekee hankkeessa paperityöt eli laatii myös investintirahoitushakemuksen. Tällaisia investointeja voivat kylään olla esimerkiksi defibrillaattori tai varaverkon rakentaminen.

Kylien edustajat saivat jo kylien neuvoston kokouksessa valita touko-kesäkuulle päivän oman kylän turvallisuussuunnittelutyöpajalle, jossa myös suunnitellaan tulevia koulutuksia. Koska rahoituksen ehtona ovat kylälaisten talkootunnit, toivotaan joka kylästä osallistujia työpajoihin ja koulutuspäivän käytännön järjesteluihin.

le kunnan yritys- ja kehittämispalveluiden uutisia.

Asiointipalvelulinjojen Nitsijärvi-Näätämo ja Nellin-Ivalo kilpailutukset ovat käynnissä. Samoin kunta on selvittänyt Ivalo-Inari välisen kunnan sisäisen työpaikka- ja asiointiliikennettä palvelevan julkisen liikenteen kokeilun aloittamista.

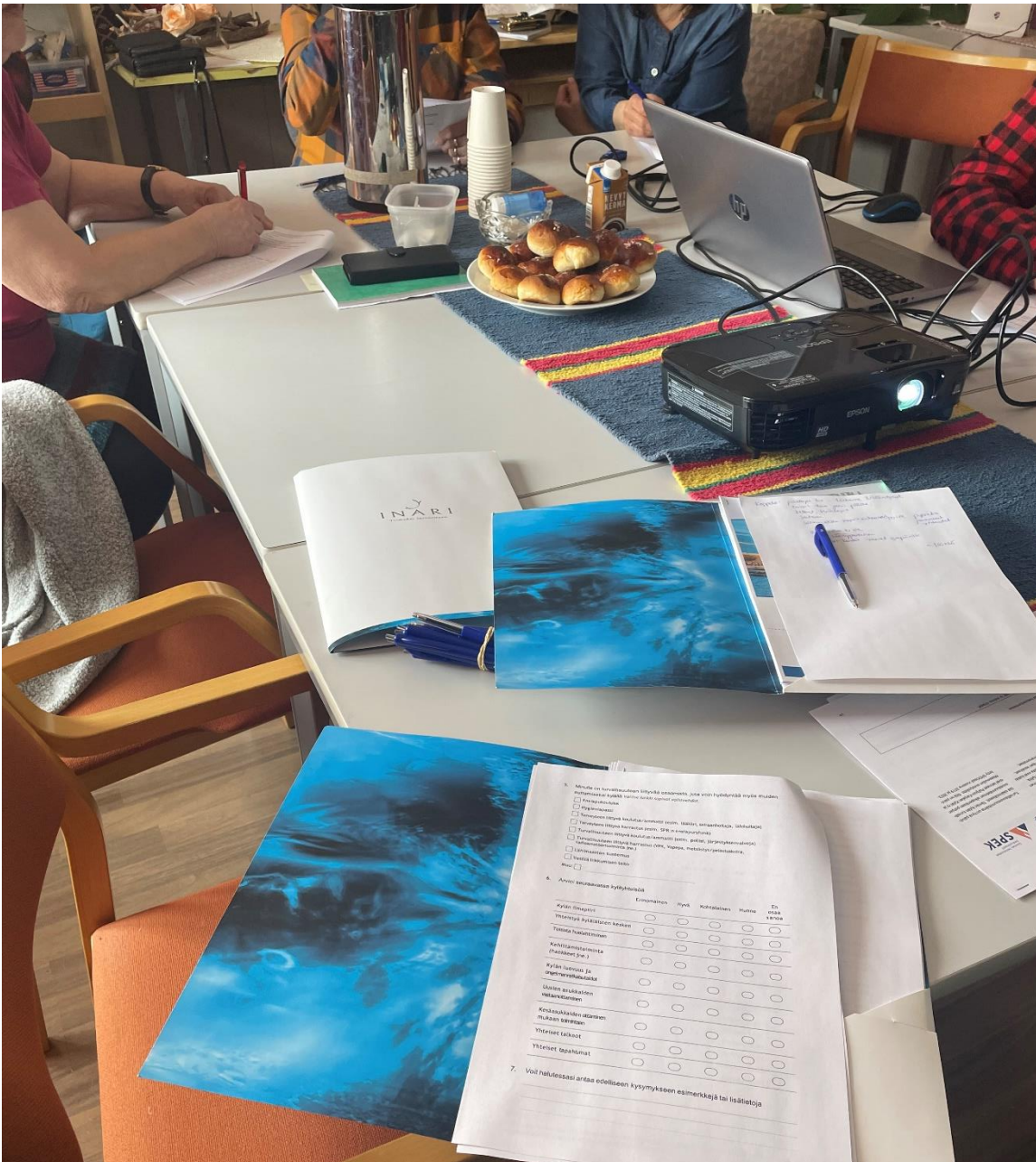
Sotahistoriasta matkailuvetoa Pohjois-Lappiin -hankehakemus on jätetty helmikuun lopulla yhdessä Sodankylän kunnan kanssa.

Elämysten Inari -Tapahtumilla elinvoimaa -hanke on saamassa myönteisen rahoituspäätöksen. Leader Pohjoisin Lappi ry:n hallitus näytti jo vihreää valoa rahoitukselle, mutta asia menee vielä RLY:lle. Hankkeen inkinen rahoitus-

1.1 Kyläkierrokset

Kyläkierroksilla tavoitettiin yhteensä 13 kylää ja 112 henkilöä. Jokaiselle kylälle laadittiin kylän turvallisuussuunnitelma, kartoitettiin ja kirjattiin toiveita, huolia ja tarpeita, joilla voidaan parantaa kylien asukkaiden turvallisuutta. Kyläkierroksilta nousi esiin koulutustarpeita ja -toiveita ja sovimme myös tulevia koulutuspäiviä.

Jokainen työpajaan osallistunut on täyttänyt turvallisuuskyselyn. Hankkeen aikana tämä sama kysely muokattiin sähköiseksi versioksi, jotta siihen voivat vastata myös ne, jotka eivät osallistuneet kylätilaisuuksiin. Vastauksia tuli kaikkiaan 201 kappaletta. Vastaukset analysoitiin ja jaettiin kunnan johtoryhmälle. Kylien turvallisuussuunnitelmat tulevat kunnan, kylän turvallisuusvastaavien sekä pelastuslaitoksen saataville. Jokaisesta kylästä valittiin kaksi turvallisuusvastaavaa, jotka tulevat pitämään huolen, että suunnitelma päivittyy joka vuosi ja sinne kirjattuja toimenpiteitä ei unohdeta.

1.2 Kylien turvallisuuskoulutukset

Koulutusta haluttiin viedä etenkin sivukylille, joten kymmenessä kylässä järjestettiin turvallisuuskoulutuspäivä, joka piti sisällään 72tuntia -varautusmislunnon, alkusammutuskoulutuksen ja ensiaputaitojen harjoittelua.

Lähes kaikissa kylissä kävi myös poliisi pitämässä oman puheenvuoronsa ja vaihtamassa kyläläisten kanssa kuulumisia nykypäivän toiminnasta poliisissa. Muutaman kylän päivään osallistui myös rajavartioston partio. Tämä koettiin erittäin mukavaksi yhteistyökuvioksi ja toi viranomaisia jälleen askeleen lähemmäs kyläläisiä hyvässä hengessä.

Turvallisuuspäivissä oli vaihtelevasti osallistujia, näihin vaadittiin ennakoilmoittautuminen ja jos osallistujia oli vähemmän kuin neljä, niin tilaisuutta siirrettiin. Kolmen kylän tilaisuutta siirrettiin ja sittemmin ne toteutettiin onnistuneesti. Kylien turvallisuuskoulutuksissa tavoitettiin yli sata henkilöä.

Työpaketti 1: Turvallisuus suunnittelu			Työpaketti 2: Turvallisuus koulutus päivä: alkusammutus, ea, varautuminen		
	pvm	hloa		pvm	hloa
Koppelo	9.5.2025	6		25.3.2026	14
Näätämselkä/Sevettijärvi	10.5.2025	6		4.3.2026	14
Nellim	14.5.2025	11		4.10.2025	10
Partakko	18.5.2025	15		22.11.2025	13
Kaamanen	22.5.2025	9		2.11.2025	14
Tolonen	25.5.2025	6		14.9.2025	14
Menesjärvi/Lemmenjoki	26.5.2025	14		25.10.2025	14
Törmänen	3.6.2025	11		12.8.2025	11
Riutula	7.6.2025	5		23.4.2026	5
Angeli	14.6.2025	18		27.9.2025	16
Inari	15.6.2025	3			
Keväjäjärvi/Akujärvi/Ivalo	15.6.2025	0			
Saariselkä	21.8.2025	9		24.3.2025	15
		113			140
Työpaketti 3: muut koulutukset			Defibrillaattorikoulutukset		
	pvm	hloa		pvm	hloa
EA1 Sevettijärvi	25.6.2025	16	Hätäse Inari	14.3.2026	9
Hätäse Inari					
Koppello	23.8.2025	9	Ea yhdistelmä lähipäivä Inari	15.3.2026	5
Alkusammutuskoulutus ja hankkeen esittely Inari sataman avajaiset 18.7.	18.7.2025	noin 200	ea 16h Ivalo	28.-29.3.2026	13
Alkusammutuskoulutus ja hankkeen esittely Inari ilmasta, pinnalta ja pinnan alta-tapahtumassa 19.7.	19.7.2025	noin 300	Ea jatko Ivalo	12.4.2026	2
Lentoetsijainfo	10.6.2025	9	Hätäse EA 8h Ivalo	25.4.2026	14
Varautumisilta Ivalossa	4.6.2025	5	Järjestyksenvalvojan peruskurssi	18.23.8.2025	9
Vapean etsintäkoulutus	28.6.2025	9	Järjestyksenvalvojan päivityskurssi	15.3.2026	6
Varautumisilta Ivalossa	4.2.2026	24	Järjestyksenvalvojan peruskurssi	7.-26.4.	12
Vesiturvallisuuskoulutus	1.11.2025	10			
YHTEENSÄ		82			70

1.3 Tapahtumat ja koulutukset

Heti hankkeen käynnistyttyä osallistuttiin Saariselällä 24.3.2025 pelastuslaitoksen järjestämään alkusammutuskoulutukseen, jossa hanke esiteltiin ja selvitettiin kyläläisten turvallisuustarpeita sekä turvallisuus alalla toiminut kyläyhdistyksen aktiivijäsen piti luennon varautumisesta. Kotivarasta, 112-sovelluksesta ja kyläradiosta nousi esiin kysymyksiä. Tilaisuuteen osallistui 13 henkilöä.

Naisten valmiusliitto järjesti Ivalossa turvallisuusseminaarin 9.5.2025 ja hanke esiteltiin tässä yhteydessä. Tilaisuudessa oli kuulijoita alle kymmenkunta, alkukesän perjantai-ilta ei ollut ajankohtana paras mahdollinen tälle tapahtumalle.

Yksi kaikille avoin 72-tuntia -varautumisilta järjestettiin 4.6.2025 ja paikalla oli 5 henkilöä. Keskustelu oli aktiivista. Koska alkukesä oli haastavaa aikaa tavoittaa ihmisiä osallistumaan, järjestettiin toinen vastaava ilta 4.2.2025 ja tänne osallistui 22 henkilöä, mukana oli myös poliisin puheenvuoro sekä paikallisen energiakonserni Inergia Oy:n toimitusjohtajan esitys varautumisesta heidän näkökulmastaan.

Lentoetsijäinfo järjestettiin Ivalossa kunnantalolla 10.6.2025, täällä oli kuulemassa kymmenen lentoetsijätoiminnasta kiinnostunutta. Tunturi-ilmailijoista oli Henry Kesti luennoimassa aiheesta ja jälkikäteen on tullut tieto, että suurin osa tilaisuuteen osallistuneista oli hakeutunut lentoetsijäkoulutukseen.

Partakossa järjestettiin Vapepan etsintäkoulutus 28.6.2025 ja sinne osallistui 9 henkilöä. Kouluttaja oli Rovaniemeltä ja tilaisuuteen osallistui henkilöitä myös naapurikylistä. Tilaisuuden myötä saatiin uusia henkilöitä Vapepan Sevettijärven ja Inarin osastoiden hälytysryhmiin. Hanke järjesti ilmoittautumisten keräämisen, tarjoilut, karttojen tulostamisen ja toimitti infokirjeet osallistujille.

Ea 1-koulutuksen järjestäminen vaati hankkeelta paljon järjestelytyötä ja markkinointia. Hankkeen toimesta järjestettiin kaksi 4 tunnin hätäensiapukurssia ja yksi EA1 (16h) yhdistelmäkoulutus, koska kyläkiertoilla tuli ilmi, että osa ihan nuoristakin on sellaisia, jotka eivät ole ikinä käyneet mitään ensiapukurssia.

Sevettijärven EA1:lle osallistui 16 henkilöä. Kurssista tuli paljon kehuja ja ihmiset kiittelivät kovasti, kun vietiin koulutusta sivukyliin. Koppelossa järjestetyille 4 tunnin hätäensiapukurssille osallistui 9 henkilöä.

Virallisia ensiapukursseja päätettiin järjestää lisää, koska tarvetta selkeästi oli. Ivalossa järjestettiin ensiavun peruskurssi, ensiavun syventävä kurssi ja 8h hätäensiapukurssi. Inarissa järjestettiin ensiavun peruskurssi yhdistelmätoteutuksena ja 8h hätäensiapukurssi. Ensiavun syventävälle kurssille Inariin ei tullut tarpeeksi ilmoittautuneita, joten kurssia ei järjestetty. 4h hätäensiapukurssi sisällytettiin järjestyksenvalvojakurssiin. Ensiapukursseille osallistui yhteensä 55 henkeä.

Ensiapukoulutusta on järjestetty kyläturvallisuuspäivien lisäksi Sevettijärven koulun lapsille, Törmäsessä kuukausittain järjestettävään ”mummolaan” osallistuville ikäihmisille sekä Inarin eläkeläisille heidän kuukausikokouksensa yhteydessä. Kunnan monitoimitalon käyttäjät ovat myös kysyneet ensiapukoulutusta ja heille sitä tarjottiin, toukokuussa ikämiesten liikuntaryhmällä oli aiheena elvytys ja defibrillaattorin käyttö.

Järjestyksenvalvojakursseja järjestettiin kaksi kappaletta, elokuussa ja huhtikuussa. Uusia järjestyksenvalvoja koulutettiin 20 henkilöä. Järjestyksenvalvojan päivityskoulutus järjestettiin

myös, tänne osallistui 6 henkilöä. Toive kursseille tuli kyläläisiltä ja palaute kursseista on ollut hyvää.

Hankkeen yhteistyökumppanina on Lapin Pelastuslaitos, jolle on ehdotettu heidän omaan turvallisuusviestintäänsä kiinnostusta lisääviä hankintoja ja materiaalia. Lapin Pelastuslaitos hankki liukumäen paloautoon, jota pystyimme hyödyntämään kesän aikaisissa tapahtumissa. Lapsille tämä oli valtaisan suuri hitti ja herätti kiinnostusta paljon. Lisäksi jaettiin paloautoheijastimia ja valistumateriaalia paloturvallisuudesta.

Ensimmäinen iso tapahtuma, johon hanke osallistui, oli Inarin Sataman avajaiset. Turvallisuusteema sopi hyvin tilaisuuteen ja hankkeen kutsumana palokunta tuli esittelemään kalustoa ja pitämään alkusammutusharjoittelua. Lisäksi hanke kutsui Järvipelastusyhdistykseltä luennoitsijan puhumaan vesiturvallisuudesta ja pitämään meripelastusseuran infopistettä sekä sammutinhuolto ja -myyntipisteen edustajan. Paikan päällä kävi yli 300 ihmistä, joista yli 150 arvioitiin osallistuvan alkusammutukseen.

Heini Kontsas esitteli Inarin turvalliset kylät -hanketta ja tulevan syksyn tapahtumia.

Nanguniemen satamassa toimintaansa esitteli myös Pohjois-Lapin Pelastuskoirat. **Satu Killinen** oli mukana 5-vuotiaan rotweilerinsa Ivarin kanssa.

– Pelastuskoira on lyhyesti sanottuna koira, joka on koulutettu hakemaan ja etsimään ihmisiä, kadonneita ihmisiä. Pelastuskoira on myös käynyt läpi viranomaistarkastuksen eli Virta-

Sattumien kautta huomasimme alkaa yhteistyöhön Lions Clubin järjestämän Inari ilmasta, pinnalta ja pinnan alta- tapahtuman kanssa. Se on tapahtuma, joka kokoaa Inariviikoilla kunnan turvallisuustoimijat, viranomaiset ja harrastajat yhteiseen tapahtumaan. Edellisvuonna tapahtuma oli tavoittanut 500 henkilöä. Hankkeen puolesta järjestettiin paikalle Pelastuslaitos ja VPK pitämään alkusammutuskoulutusta, jaettiin 72h-esitteitä ja järjestettiin arvonta. Lisäksi onnistuimme yhdistämään Pohjois-Lapin pelastuskoirat osallistujiksi ja myös he tulivat esittelemään koirien kanssa toimintaa.

VPK:en kanssa sovittiin alkusammutuskoulutusten järjestämisestä isompiin tapahtumiin. Nämä ovat olleet tapahtumissa hyvä ja tärkeä lisä. Alkusammutusharjoitteluun on osallistunut suuri määrä ihmisiä laajalla ikäjakaumalla. Yhden viikonlopun aikana alkusammutuskoulutukseen osallistui yli 500 henkilöä.

Ivalon uimahallilla järjestettiin vesiturvallisuuskurssi marraskuussa. Kurssilla harjoiteltiin vesipelastustaitoja, pelastusliivien käyttöä, uimista kelkkahaalareissa ja kelkkakypärä päässä ja pelastautumista tässä varustuksessa.

Vesiturvallisuuskurssi sai paljon kiitosta ja sieltä jaettiin valistusmielessä materiaalia kunnan sosiaalisen median postauksissa. Kurssille osallistui 9 henkilöä, mukana oli myös kaksi lasta.

Päätettiin järjestää myös veneilijöitä palveleva vesiturvallisuuskurssi veneiden ollessa vesillä avoveden äärellä. Tämä kurssi ostettiin Inarin Järvipelastusyhdistys ry:ltä hankkeen loppupuolella siten, että toteutus on kesäkuussa, kun veneilykausi alkaa ja he hoitavat ilmoittautumisten vastaanottamisen ja kaikki järjestelyt.

Marraskuussa osallistuimme Ivalossa järjestettävään hyvinvointipäivään, joka kokoaa yhteen lukuisia toimijoita esittelemään toimintaansa ja myymään tuotteitaan. Tähän järjestimme oman pisteen, jossa oli hankkeen lisäksi pelastuslaitos, poliisi ja rajavartiolaitoksen edustus. Jaossa oli valistustietoa, 72 h varautumisoppaita, turvallisuuskyselyn mainostamista sekä arvontaa.

Kylien turvallisuusvastaaville järjestettiin maaliskuussa työpaja, jossa käytiin läpi turvallisuussuunnitelmien päivittämistä sekä kylän turvallisuustaulun sisällön suunnittelua. Luonnokset lähetettiin vielä kyliin kommentoitavaksi ja sisällön valmistuttua ammattilainen suunnitteli visuaalisen ilmeen ja hoitaa tarvittavat käännöstyöt. Taulut tullaan sijoittamaan kylään näkyvälle paikalle ja niiden pienempiä versioita voidaan jakaa koteihinkin. Näin tavoitetaan myös uudet asukkaat ja mökkiläiset ja saadaan heille tieto esimerkiksi kylän kokoontumispaikasta tarvittaessa. Näistä tiedoista koottiin myös kylien yhteinen turvallisuusasiakirja, joka tulee kunnan ja pelastuslaitoksen käyttöön.

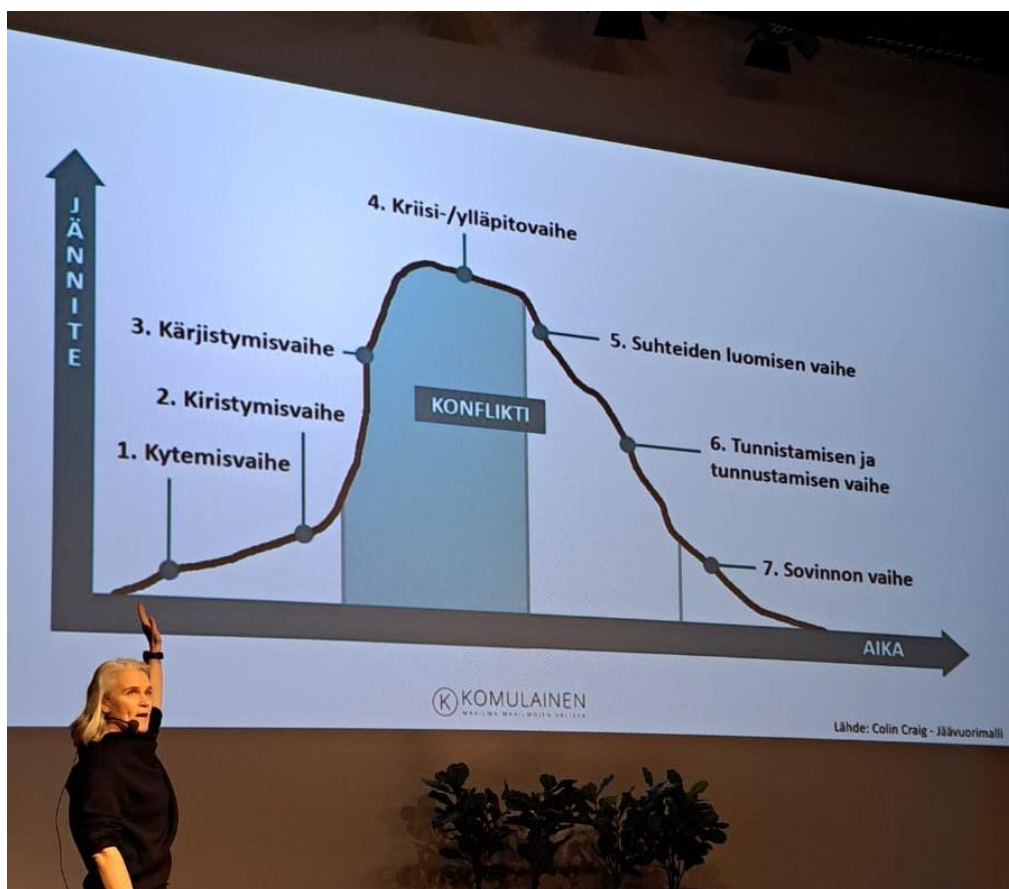
Turvallisuussuunnitelman päivittämisestä toivotaan tehtävän vuosittainen tapa, jolloin toteutetut toimenpiteet ja toteutusta odottamaan jäävät toimenpiteet voidaan helposti kirjata ylös ja niiden tilaa voidaan seurata eikä asia jää unohduksiin.

Inarin kunnan 150-vuotisjuhlavuoden kunniaksi eri tapahtumissa kiertävä kyläluuta osallistui Inarin turvalliset kylät hankkeen päätösseminaariin ja pääsi yhteiskuvaan Lapin pelastusjohtaja Markus Aarron, hanketyöntekijä Heini Kontsaksen ja seminaarin pääpuhujan Kristiina Komulaisen kanssa.

Hankkeen päätösseminaari järjestettiin toukokuussa 2026. Pääpuhujana oli Kristiina Komulainen, aiheena vuorovaikutuksen merkitys kyläturvallisuudessa.

Kristiina Komulaisen luento oli hyvä ja ajatuksia herättävä sekä sopi tämänhetkiseen maailmantilanteeseen hyvin.

Lisäksi päätösseminaarissa oli paneelikeskustelu, jossa Inarin kunnan hallintojohtaja Mari Palolahti, Lapin pelastusjohtaja Markus Aarto, Inarin energiakonserni Inergian toimitusjohtaja Tommi Koskinen sekä Koppelon kyläyhdistyksen puheenjohtaja ja hankkeen ohjausryhmän jäsen Eero Jääskeläinen vastasivat seminaariin osallistujien ennalta laittamiin kysymyksiin sekä yleiseen pohdintaan turvallisuusteeman ympärillä.

Paneelikeskusteluun osallistuneet panelistit olivat hyvin valmistautuneet ja puheenvuorot olivat sopivan pituisia, keskustelua oli helppo seurata ja aiheet olivat mielenkiintoisia, kaikkiin yleisökysymyksiin saatiin vastaus. Kristiina Komulainen toimi paneelin vetäjänä ja ammattilaisena hän onnistui vetämään paneelia erittäin hyvin. Ammattilaisen palkkaaminen oli yksi iso osa seminaarin onnistumista.

Seminaarin jälkeen kahvitarjoilun yhteydessä oli paikallisista toimijoista Partiolaiset, Vapepa ja Ivalon VPK esittelemässä toimintaansa. Seminaarissa oli 65 osallistujaa, tapahtuma oli erittäin onnistunut ja seminaariin osallistujilta tuli myös kiitosta seminaarin annista sekä tarjoiluista.

2 Hankkeen viestintä ja hallinnointi

Mainokset on tehty Canvalla ja niiden jakamiseen on hyödynnetty kunnan some-kanavia ja lukuisia muita kanavia. Tapahtumien Lappi on ollut myös hyvä markkinointialusta tapahtumille sosiaalisen median lisäksi. Sen kautta tapahtuma näkyy sekä netissä, että julkaistiin Inarilaisessa viikoittain, kunnes he päättivät lopettaa tapahtumien julkaisun lehteen. Kunnan ilmoitusnäyttöjä ja kauppohen ilmoitustauluja on myös hyödynnetty mainostamisessa. Inarilaiseen on ostettu mainoksia ja päätösseminaaria on mainostettu Ivalon keskustan isolla mainosnäytöllä viikon ajan.

Lehtijuttuja on ollut Inarilaisessa kaksi kappaletta, Lapin Kansassa sekä Pelastustiedon nettilehdessä. Hanke on ollut esillä myös Inarilaista elämää -asukaslehdessä. Sosiaalisessa mediassa on myös saatu näkyvyyttä. Yle Saamen toimittaja on tehnyt jutut sekä Nellimin työpajasta että Partakon turvallisuuspäivästä, uutisjutun lisäksi haastatteluvideot näytettiin nettiuutisissa sekä Ylen saamenkielisissä tv-uutisissa. MTV:n toimittaja kävi Koppelon turvallisuuspäivässä vierailmassa ja tästä tehty juttu sekä haastatteluvideo näkyi sekä netissä MTV:n uutisissa, että Huomenta Suomen aamu-uutisissa aamupäivän ajan ja vielä illalla kymmenen uutisissa. Voitaneen siis todeta hankkeen saaneen ihan hyvin näkyvyyttä myös valtakunnan mediassa.

SOPIMUSPALOKUNNAT 22.8.2025

Laajassa Inarissa panostetaan kylien turvallisuuteen – mukana myös monet vapaaehtoiset

Vanhempi palotarkastaja Tatu Terho opastaa, kuinka vaahtosammuttimella osutaan maaliin.

"Inari aloitti turvallisuuskoulutuksen viemisen syrjäisiin kyliin asukkaiden toivomuksesta", kertoo Inarin turvalliset kylät -hankkeen hanketyöntekijä **Heini Kontsas**. Huolia olivat lähinnä ruoan, sähkön ja viestiyhteyksien mahdolliset katkokset.

Hanketyöntekijän omat kontaktit ovat olleet isona apuna työn tekemisessä. Työntekijän on ollut helppo toimia tuttujen ihmisten kanssa ja selvittää asioita ja järjestää yhteistyökumppaneita, kouluttajia ja puhujia tapahtumiin. Kylän yhteyshenkilöiden kanssa kommunikointi on sujunut hyvin ja kaikki asiat on saatu hoidettua hyvässä yhteistyössä ja hyvällä asenteella. Koetaan, että hankkeessa on saatu paljon aikaan ja kyläläiset toivottavasti kokevat tulleen kuulluksi ja joitain toiveita on pystytty täyttämään ja ongelmia ratkaisemaan.

Ohjausryhmä on kokoontunut hankeaikana 5 kertaa, hankkeen sisällön ja toteutuksen on todettu olleen hyvä. Kokouksessa todettiin suunnan olevan hyvä ja asioiden hyvällä mallilla. Ohjausryhmä kokoontuu vielä viimeisen kerran kesäkuussa hyväksymään loppuraportin.

Kylien pienistä investointitarpeista koostettiin hankehakemus, ja sen hyväksynnän myötä hankittiin 9 defibrillaattoria ja lämpökaappia sekä yksi varavoimakone. Yksi defibrillaattoreista on kunnantalolta maksutta lainattavissa yhdistysten tapahtumiin. Toinen investointihanke on valmisteltu kylien tarvekartoituksen perusteella ja hakemus on tehty hankkeen loppupuolella, tässä on tarkoitus hankkia sammuttimia, nopeusnäyttöjä ja varavoimakone.

Muoniosta, Sallasta, Utsjoelta, Hollolasta ja Kemijärveltä on otettu yhteyttä ja kysytty apuja vastaavanlaisen hankkeen toteuttamiseen. Heille on jaettu tietoa ja vinkkejä hankkeen etenemisestä, tehdyistä toimenpiteistä ja hyvistä käytänteistä sekä tulevista suunnitelmista.

3 Pohdintaa

Hankkeelle asetetut tavoitteet saatiin toteutettua hankesuunnitelman mukaisesti. Hankkeen aikana tehtiin tiivistä yhteistyötä eri viranomaisten kanssa, erityisesti pelastuslaitoksen ja kunnan välinen yhteistyö tiivistyi ja hankkeen toteutusta, sisältöä ja turvallisuusasiakirjojen hyödyntämistä suunniteltiin yhteisissä palavereissa ja ajatuksia jaettiin puolin ja toisin. Kokonaisuutena hanke kokosi monia eri tahoja saman pöydän ääreen suuntaamaan kohti yhteistä tavoitetta – kyläturvallisuutta.

Avaimet hankkeen toteutumiseen muodostuvat kontakteista, aktiivisesta yhteydenpidosta kyliin ja aktiivisista yhteistyökumppaneista. Hankkeen toteutusaika oli verrattain melko lyhyt, huomioiden vuodenaikojen sesonkiluonteiset tehtävät, joita kyläläisillä on. Koulutusten järjestäminen olisi paras ajoittaa rauhallisimpiin vuodenaikoihin, mutta näinä ajankohtina viikonloput täyttyvät aika pian. Markkinointi on tärkeää ja sosiaalisen median kautta tavoittaa väestöstä osan. Paikallislehtikään ei enää nykyään tule ilmaisjakeluna, joten senkään levikki ei ole enää jokaiseen kotitalouteen itsestäänselvyys.

Lopuksi voidaan todeta, että hankkeessa on 1,5 vuoden aikana koulutettu varautumiseen, alkusammutukseen ja ensiapuun noin 3 % koko kunnan aikuisväestöstä, sekä saatu kattava defibrillaattoriverkosto koko kuntaan, näitä pidetään erittäin hyvänä tuloksena.

